

JOHANN SEBASTIAN BACH „Weihnachts Oratorium“ BWV248 (Kalėdinė oratorija)

I dalis: Jauchzet, frohlocket, auf, preiset die Tage (Švęskite, džiūgaukite, nagi, šlovinkite šias dienas)

1. Chorus

Jauchzet, frohlocket, auf, preiset die Tage,
Rühmet, was heute der Höchste getan!
Lasset das Zagen, verbannet die Klage,
Stimmt voll Jauchzen und Fröhlichkeit an!
Dienet dem Höchsten mit herrlichen Chören,
Laßt uns den Namen des Herrschers verehren!

2. Recitativo (tenor)

Es begab sich aber zu der Zeit,
dass ein Gebot von dem Kaiser Augusto ausging,
dass alle Welt geschätzt würde.
Und jedermann ging, dass er sich schätzen ließe,
ein jeglicher in seine Stadt.
Da machte sich auch auf Joseph aus Galiläa,
aus der Stadt Nazareth,
in das jüdische Land zur Stadt David,
die da heißet Bethlehem;
darum, dass er von dem Hause
und Geschlechte David war:
auf dass er sich schätzen ließe mit Maria,
seinem vertrauten Weibe, die war schwanger.
Und als sie daselbst waren, kam die Zeit,
dass sie gebären sollte.

3. Recitativo (alto)

Nun wird mein liebster Bräutigam,
Nun wird der Held aus Davids Stamm
Zum Trost, zum Heil der Erden
Einmal geboren werden.
Nun wird der Stern aus Jakob scheinen,

1. Choras

Švęskite, džiūgaukite, nagi, šlovinkite šias dienas,
Garbinkite tai, ką šiandien Aukščiausiasis padarė!
Palikite baimes, nuvykit skundus,
Giedokite, kupini šventiškumo ir džiaugsmo!
Tarnaukite Aukščiausiajam puikiais chorais,
Garbinkime Viešpaties vardą!

2. Rečitatyvas (tenoras)

Anuo metu pasirodė
cezario Augusto įsakymas,
surašyti visus pasaulio žmones.
Kiekvienas ėjo
į savąjį miestą užsirašyti.
Išsiruošė ir Juozapas iš Galilėjos,
iš Nazareto miesto
į Judėją, į Dovydo miestą,
vadinamą Betliejumi;
nes jis buvo iš Dovydo
namų ir giminės;
tad ėjo jis užsirašyti su savo sužadėtine Marija,
kuri buvo nėščia.
Jiems ten tebesant,
atėjo jai laikas gimdyti.

3. Rečitatyvas (altas)

Štai mylimas mano jaunikis,
Štai didvyris iš Dovydo genties
Paguodai žemės ir išgelbėjimui
Gims vienąkart.
Štai žvaigždė Jokūbo nušvis,

Sein Strahl bricht schon hervor.

Auf, Zion, und verlasse nun das Weinen,
Dein Wohl steigt hoch empor!

4. Air (alto)

Bereite dich, Zion, mit zärtlichen Trieben,
Den Schönsten, den Liebsten bald bei dir zu sehn!
Deine Wangen
Müssen heut viel schöner prangen,
Eile, den Bräutigam sehnlichst zu lieben!

5. Choral

Wie soll ich dich empfangen
Und wie begegn' ich dir?
O aller Welt Verlangen,
O meiner Seelen Zier!
O Jesu, Jesu, setze
Mir selbst die Fackel bei,
Damit, was dich ergötze,
Mir kund und wissend sei!

6. Recitativo (tenor)

Und sie gebar ihren ersten Sohn
und wickelte ihn in Windeln
und legte ihn in eine Krippen,
denn sie hatten sonst keinen Raum
in der Herberge.

7. Choral and recitativo (soprani and basso)

Er ist auf Erden kommen arm,
Wer will die Liebe recht erhöhn,
Die unser Heiland vor uns hegt?
Dass er unser sich erbarm,
Ja, wer vermag es einzusehen,

Jos spindulys jau skverbiasi čionai.

Pakilk, Sione, palik aimanas,
Nes didis tavo gėris!

4. Arija (altas)

Ruoškis, Sione, švelniausiais troškimais
Gražiausią, Mieliausią tuoj pat pamatyti!
Skrustai tavieji
Šiandien tešvyti skaisčiau,
Skubėki jaunikį ilgesingai mylėti!

5. Choralas

Kaip man tave pažinti,
Kaip tave sutikti?
Viso pasaulio troškime,
Mano sielos puošmena!
O Jėzau, Jėzau, įžiebki
Tu mano žiburį,
Kad žinočiau, kad suprasčiau
Kas teikia tau džiaugsmą!

6. Rečitatyvas (tenoras)

Ir ji pagimdė savo pirmagimį sūnų,
suvystė jį vystyklais
ir paguldė ėdžiose,
nes jiems nebuvo vietos
užeigoje.

7. Choralas ir rečitatyvas (sopranai ir bosas)

Jis žemėn atėjo vargšas,
Kas gali išaukštinti tą meilę,
Kurią mums suteikė Gelbėtojas?
Kad mums malonę suteiktų.
Ei, kas gali įvertinti,

Wie ihn der Menschen Leid bewegt?

Und in dem Himmel mache reich,

Des Höchsten Sohn kommt in die Welt,

Weil ihm ihr Heil so wohl gefällt,

Und seinen lieben Engeln gleich.

So will er selbst als Mensch geboren werden.

Kyrieleis!

8. Air (basso)

Großer Herr, o starker König,

Liebster Heiland, o wie wenig

Achtest du der Erden Pracht!

Der die ganze Welt erhält,

Ihre Pracht und Zier erschaffen,

Muß in harten Krippen schlafen.

9. Choral

Ach mein herzliebes Jesulein,

Mach dir ein reinsanft Bettelein,

Zu ruhn in meines Herzens Schrein,

Daß ich nimmer vergesse dein!

Kaip jį jaudina žmonių kančia?

Kad padarytų turtingus Danguje,

Aukščiausiojo Sūnus ateina į pasaulį,

Nes jam labai rūpi jį išgelbėti,

Taip, kaip mylimieji angelai.

Todėl jis pats gimė žmogumi.

Kyrie eleison!

8. Arija (bosas)

Aukščiausias Viešpatie, galingasis Karaliau,

Miliausias gelbėtojai,

Tau nerūpi žemiška šlovė!

Kurs pasaulį visą gelbsti

Jo spindesį ir grožį kuria,

Turi kietose ėdžiose miegoti.

9. Choralas

O mylimas Jėzuli,

Pasiklok išties minkštą lovele

Ilsekis mano širdies šauksme,

Kad niekada nepamirščiau tavęs.

JOHANN SEBASTIAN BACH „Weihnachts Oratorium“ BWV248 (Kalėdinė oratorija)

II dalis: Und es waren Hirten in derselben Gegend (Toje pat apylinkėje buvo piemenys)

10. Sinfonia

11. Recitativo (tenor)

Und es waren Hirten in derselben Gegend
auf dem Felde bei den Hürden,
die hüteten des Nachts ihre Herde.
Und siehe, des Herren Engel trat zu ihnen,
und die Klarheit des Herren leuchtet um sie,
und sie furchten sich sehr.

12. Choral

Brich an, o schönes Morgenlicht,
Und lass den Himmel tagen!
Du Hirtenvolk, erschrecke nicht,
Weil dir die Engel sagen,
Dass dieses schwache Knäbelein
Soll unser Trost und Freude sein,
Dazu den Satan zwingen
Und letztlich Friede bringen!

13. Recitativo (soprano, tenor)

Und der Engel sprach zu ihnen:
Fürchtet euch nicht, siehe,
ich verkündige euch große Freude,
die allem Volke widerfahren wird.
Denn euch ist heute der Heiland geboren,
welcher ist Christus, der Herr, in der Stadt David.

14. Recitativo (basso)

Was Gott dem Abraham verheißen,
Das lässt er nun dem Hirtenchor
Erfüllt erweisen.

10. Simfonija

11. Rečitatyvas (tenoras)

Toje pat apylinkėje buvo piemenys
lauke prie aptvarų,
jie ganė naktimis savo bandą.
Ir štai, pas juos nužengė Viešpaties angelas
ir Dievo šviesa juos nušvietė
ir jie labai išsigando.

12. Choralas

Išauški, gražioji ryto šviesa,
Ir leisk nušvisti dangui!
Jūs, piemenys, nebijokit,
Nes angelai jums sako,
Kad šitas silpnas kūdikėlis
Mums taps paguoda ir džiaugsmu,
Šėtoną nugalėjęs
Jis taiką mums atneš!

13. Rečitatyvas (sopranas, tenoras)

Ir angelas jiems kalbėjo:
Nebijokite, žvelkit,
nešu jums žinią apie didį džiaugsmą,
skirtą visoms tautoms.
Nes šiandien gimė jūsų gelbėtojas,
kuris yra Kristus, Viešpats, Dovydo mieste.

14. Rečitatyvas (bosas)

Ką Dievas pažadėjo Abraomui,
Tą dabar piemenims
Išpildė.

Ein Hirt hat alles das zuvor

Von Gott erfahren müssen.

Und nun muss auch ein Hirt die Tat,

Was er damals versprochen hat,

Zuerst erfüllet wissen.

15. Air (tenor)

Frohe Hirten, eilt, ach eilet,

Eh ihr euch zu lang verweilet,

Eilt, das holde Kind zu sehn!

Geht, die Freude heißt zu schön,

Sucht die Anmut zu gewinnen,

Geht und labet Herz und Sinnen!

16. Recitativo (tenor)

Und das habt zum Zeichen:

Ihr werdet finden das Kind in Windeln gewickelt
und in einer Krippe liegen.

17. Choral

Schaut hin, dort liegt im finstern Stall,

Des Herrschaft gehet überall!

Da Speise vormals sucht ein Rind,

Da ruhet itzt der Jungfrau'n Kind.

18. Recitativo (basso)

So geht denn hin, ihr Hirten, geht,

Dass ihr das Wunder seht:

Und findet ihr des Höchsten Sohn

In einer harten Krippe liegen,

So singet ihm bei seiner Wiegen

Aus einem süßen Ton

Und mit gesamtem Chor

Dies Lied zur Ruhe vor!

Piemuo visa tai anksčiau

Iš Dievo turėjo sužinoti.

O dabar piemuo turi žinoti tai,

Kad kas tuomet buvo pažadėta,

Yra išpildyta.

15. Arija (tenoras)

Laimingieji piemenys, paskubėkit,

Nes ir taip ilgai jau delsėt,

Skubėkit šventąjį kūdikį išvysti!

Eikit, džiaugsmas didis juk,

Jo malonę jūs pelnykit,

Eikit, širdį ir protą atgaivinkit!

16. Rečitatyvas (tenoras)

Ir tai jums bus ženklas:

Jūs rasite kūdikį vystyklais suvystytą
ir gulintį ėdžiose.

17. Choralas

Pažvelkit, jis guli tamsiame tvartelyje,

Jo valdžia siekia visur!

Kur maisto kadaise jautis ieškojo,

Ten ilsisi mergelės kūdikėlis.

18. Rečitatyvas (bosas)

Taigi eikit ten, piemenys, eikit,

Ir išvyskite stebuklą:

Rasite Aukščiausiojo sūnų

Gulintį kietose ėdžiose,

Padainuokite jam prie jo lopšio

Švelniais garsais

Visi choru

Ramybės dainą!

19. Air (alto)

Schlafe, mein Liebster, genieße der Ruh,
Wache nach diesem vor aller Gedeihen!
Labe die Brust,
Empfinde die Lust,
Wo wir unser Herz erfreuen!

20. Recitativo (tenor)

Und alsobald war da bei dem Engel
die Menge der himmlischen Heerscharen,
die lobten Gott und sprachen:

21. Chorus

Ehre sei Gott in der Höhe
und Friede auf Erden
und den Menschen ein Wohlgefallen.

22. Recitativo (basso)

So recht, ihr Engel, jauchzet und singet,
Dass es uns heut so schön gelinget!
Auf denn! wir stimmen mit euch ein,
Uns kann es so wie euch erfreun.

23. Choral

Wir singen dir in deinem Heer
Aus aller Kraft, Lob, Preis und Ehr,
Dass du, o lang gewünschter Gast,
Dich nunmehr eingestellet hast.

19. Arija (altas)

Miegoki, mielasis, mėgaukis ramybe,
Budėsiu šalia vardan visos gerovės!
Malonink krūtinę,
Patirki palaimą,
Kur džiūgauja mūsų širdys!

20. Rečitatyvas (tenoras)

Ir tuojau pat greta angelo
atsirado dangiškos kariaunos minia,
šlovinanti Dievą ir sakanti:

21. Choras

Garbė Dievui aukštybėse
o žemėje ramybė
ir žmonėms palaima.

22. Rečitatyvas (bosas)

Teisingai jūs, angelai, džiūgaujat ir dainuojat,
Kad mums šiandien taip puikiai pasisekė!
Nagi! Mes jums pritarsim,
Mus tai gali džiuginti kaip ir jus.

23. Choralas

Mes giedam su tavo kariauna
Su visa galia, gyriumi, šlove ir garbe,
Kad tu, ilgai lauktas svety
Pagaliau čia atėjai.

JOHANN SEBASTIAN BACH „Weihnachts Oratorium“ BWV248 (Kalėdinė oratorija)

III dalis: Herrscher des Himmels, erhöre das Lallen (Dangaus Valdove, išgirski gaudimą)

24. Chorus

Herrscher des Himmels, erhöre das Lallen,
Laßdir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir jetzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

25. Recitativo (tenor)

Und da die Engel von ihnen gen Himmel fuhren,
sprachen die Hirten untereinander:

26. Chorus

Lasset uns nun gehen gen Bethlehem
und die Geschichte sehen,
die da geschehen ist,
die uns der Herr kundgetan hat.

27. Recitativo (basso)

Er hat sein Volk getröst',
Er hat sein Israel erlöst,
Die Hülf aus Zion hergesendet
Und unser Leid geendet.
Seht, Hirten, dies hat er getan;
Geht, dieses trifft ihr an!

28. Choral

Dies hat er alles uns getan,
Sein groß Lieb zu zeigen an;
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrieleis!

24. Choras

Dangaus Valdove, išgirski gaudimą,
Lai tau patiks menkutė giesmė,
Kai psalmėmis aukština tave Sionas!
Išgirsk širdžių džiaugsmingą gyrių,
Kai dabar tau reiškiam pagarbą,
Nes patvirtintas mūsų išgelbėjimas!

25. Rečitatyvas (tenoras)

Kai angelai nuo jų pakilo į Dangų,
piemenys kalbėjo tarp savęs:

26. Choras

Bėkim į Betliejų
ir pasižiūrėkim
kas ten atsitiko,
ką mums Viešpats buvo sakęs.

27. Rečitatyvas (bosas)

Jis paguodė savo tautą,
Jis Izraelį išlaisvino,
Pagalbą iš Siono ten atsiuntęs
Ir mūsų kančias užbaigęs.
Žiūrėkit, piemenys, štai ką jis padarė;
Eikit, pasitikite jį!

28. Choralas

Jis visa tai padarė mums,
Kad parodytų savo didžią meilę;
Tuo džiaugiasi visi krikščionys
Ir dėkoja jam per amžius.
Kyrie eleison!

29. Duetto (soprano and basso)

Herr, dein Mitleid, dein Erbarmen
Tröstet uns und macht uns frei.
Deine holde Gunst und Liebe,
Deine wundersamen Triebe
Machen deine Vätertreu
Wieder neu.

30. Recitativo (tenor)

Und sie kamen eilend und funden beide,
Mariam und Joseph,
dazu das Kind in der Krippe liegen.
Da sie es aber gesehen hatten,
breiteten sie das Wort aus,
welches zu ihnen von diesem Kind gesaget war.
Und alle, vor die es kam, wunderten sich der Rede,
die ihnen die Hirten gesaget hatten.
Maria aber behielt alle diese Worte
und bewegte sie in ihrem Herzen.

31. Air (alto)

Schließe, mein Herze,
dies selige Wunder
Fest in deinem Glauben ein!
Lasse dies Wunder, die göttlichen Werke,
Immer zur Stärke
Deines schwachen Glaubens sein!

32. Recitativo (alto)

Ja, ja, mein Herz soll es bewahren,
Was es an dieser holden Zeit
Zu seiner Seligkeit
Für sicheren Beweis erfahren.

29. Duetas (sopranas ir bosas)

Viešpatie, tavo užuojauta ir gailestingumas
Guodžia ir laisvina mus.
Tavo nuostabi globa ir meilė,
Tavo stebuklingi jausmai
Tėvišką tavo pasitikėjimą padaro
Vėl nauju.

30. Rečitatyvas (tenoras)

Ir jie atskubėjo, ir rado juos,
Mariją ir Juozapą,
ir kūdikį, paguldytą ēdžiose.
Kai jie tai išvydo,
apsakė,
kas jiems buvo pranešta apie šį kūdikį.
Visi, kurie tai girdėjo,
stebėjosi piemėnų pasakojimu.
Marija dėmėjosi visus šiuos žodžius
ir svarstė savo širdyje.

31. Arija (altas)

Saugoki, mano širdie,
ši šventą stebuklą
Tvirtai tikėjime savam!
Leisk šiems stebuklams, šitiems darbams Dievo,
Nuolat stiprinti
Silpną tavo tikėjimą!

32. Rečitatyvas (altas)

Taip, taip, mano širdis tai saugot turi,
Ką šituo nuostabiu laiku
Palaimai savo
Iš tikro sužinojo.

33. Choral

Ich will dich mit Fleiß bewahren,
Ich will dir Leben hier,
Dir will ich abfahren,
Mit dir will ich endlich schweben
Voller Freudohne Zeit
Dort im andern Leben.

34. Recitativo (tenor)

Und die Hirten kehrten wieder um,
preiseten und lobten Gott um alles,
das sie gesehen und gehöret hatten,
wie denn zu ihnen gesaget war.

35. Choral

Seid froh dieweil,
Dass euer Heil
Ist hie ein Gott und auch ein Mensch geboren,
Der, welcher ist
Der Herr und Christ
In Davids Stadt,
von vielen auserkoren.

36. Chorus

Herrscher des Himmels, erhöre das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir itzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

33. Choralas

Aš noriu tave stropiai sergėti,
Tau noriu čia gyventi,
Su tavimi iškeliauti,
Su tavimi galų gale nuskrusti,
Pilnas džiaugsmo beribio
Ten, į kitą gyvenimą.

34. Rečitatyvas (tenoras)

Ir piemenys grįžo atgal,
garbindami ir šlovindami Dievą už viską,
ką pamatė ir išgirdo,
kaip jiems buvo apsaktyta.

35. Choralas

Tad džiaukitės,
Kad jūsų Išgelbėtojas
Yra štai Dievas, gimęs žmogumi,
Tas, kuris yra
Viešpats Kristus
Dovydo mieste,
pasirinktam iš daugelio.

36. Choras

Dangaus Valdove, išgirski gaudimą,
lai tau patiks menkutė giesmė,
Kai psalmėmis aukština tave Sionas!
Išgirsk širdžių džiaugsmingą gyrių,
Kai dabar tau reiškiam pagarbą,
Nes patvirtintas mūsų išgelbėjimas!